

Başkasının hayatı üzerine sigorta yapılabilmesi için o kişinin hayatının devamında lehtarın menfaati bulunmalıdır. Lehtar, sigorta sözleşmesinin tarafı değil, sadece riziko gerçekleştiğinde ödemeyi alan kişidir.

Sigorta bedelinin yani riziko gerçekleştiğinde lehtara ödenecek tutarın mutlak cenaze masraflarını aşması halinde, sigortalının yani riziko şahsının veya varsa kanuni temsilcisinin yazılı izni gerekir. Lehtarın atanması veya değiştirilmesi sigortalının iznine bağlı değildir. Sigorta ettiren, lehtar değişikliği hakkında feragat etmek istiyorsa bunu sigorta policesine yazarak yapabilir. Bunun yanı sıra üzerinde lehtar değişikliği hakkında vargeçtiğini yazan policesi lehtara teslim etmelidir. Bu iki şart birarada gerçekleşirse artık lehtar değiştirilemez. Fakat, mirasailikten çıkarma hallerinden biri söz konusu olursa, bağışlamadan rücu hallerinde yahut lehtar atanmasına ilişkin sebep ortadan kalkarsa - ispat etmek şartıyla - lehtar bu durumlarda da değiştirilebilir.

Sigorta Hukukunda Süreler:

1- **Formel Süre:** Sigorta sözleşmesinin kurulmasından, sona ermesine kadar geçen süredir. Zarar sigortalarında bu süre 1 (bir) yıldır.

2- **Teknik Süre:** Sigorta ettirenin prim ödeme borcunun başlayıp bitişine kadar geçen süreyi ifade eder. Sigorta ettirenin prim ödeme borcu poliçenin düzenlenip sigorta ettirene verilmesi ile muaccel hale gelir.

3- **Materyal Süre:** Sigortalının himaye sağlama borcunun başlayıp - sona ermesine kadar geçen süreyi ifade eder. Sigorta ettiren primi ödeyince sigortalının himaye sağlama borcu başlar.

Geçmişe Etkili Sigorta: Materyal sürenin, formel süreden önce başlamasına geçmişe etkili sigorta denir. Taraflar anlaşarak himayenin sözleşmenin kurulmasından önceki bir tarihte başlamasını kararlaştırabilir.

Geçmişe etkili sigortada rizikonun daha önce gerçekleşip - gerçekleşmediğinin taraflarca bilinip - bilinmediği önem arz eder ve geçerlilikle buna göre tayin edilir. Şayet rizikonun sözleşme yapıldığı sırada gerçekleştiği her iki taraf tarafından da biliniyorsa yani hem sigortacı hem de sigorta ettiren rizikonun gerçekleştiğini biliyorsa ve buna rağmen sözleşmeyi yapıyorlarsa bu sözleşme geçersizdir. Sadece sigorta ettiren rizikonun gerçekleştiğini biliyorsa sigortacı bu sözleşmeyle bağlı olmaz fakat sözleşmede kararlaştırılan primin tamamını almaya hak kazanır. (Cezai bir düzenlemedir.) Eğer rizikonun gerçekleştiğini her iki taraf da bilmiyorsa sözleşme geçerli olur ve hükümlerini doğurur.

SIGORTA ETTİRENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ:

• **PRİM ÖDEME BORCU:** Sigorta sözleşmesinde sigorta ettirenin asıl edimi prim ödemektir. Bu sigortalının himaye sağlama borcunun karşılığıdır. Prim ödeme borçlusu sigorta ettirendir. Kooperatif esasına dayanan şirketlerde buna AİDAT denir. Sigorta priminin tayininde sözleşmenin süresi, rizikonun gerçekleşme ihtimali gibi hususlar önemli rol oynar.

• **Primin Ödenme Zamanı:** Sigorta ettiren sözleşme kurulduktan sonra poliçeyi teslim alınca prim ödeme borcu muaccel hale gelir. Primin ödenmesiyle sigortalının himaye sağlama borcu başlar. Bunun istisnası kara ve deniz yoluyla eşya taşıma işlerine ilişkin sigorta sözleşmeleridir. Bu sigortalarda sözleşme yapılır yapılmaz sigorta ettirenin prim ödeme borcu, poliçe düzenlenmesine bağlı olmaksızın muaccel hale gelir ve sigortalının da himaye borcu sözleşme kurulur kurulmaz başlar.

Sigorta primi taksitlendirilmişse ilk taksit sözleşme yapıldığında poliçenin teslimi karşılığında ödenir. Sonraki taksitlerin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe